

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

ДНІПРО
2025

УДК 327(072)

М 54 Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / укл. І.В. Іщенко. Дніпро: ДНУ Гончара, 2025. 47 с.

Укладач:

І.В. Іщенко, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, протокол № 4, від «11» грудня 2025 р.

Рецензенти:

Михайлюк О.В., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності Українського державного університету науки і технологій

Шаталович О.М., доктор філософських наук, доцент, в.о. завідувача кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

В методичних рекомендаціях наведені вимоги щодо порядку організації виконання кваліфікаційної роботи, роз'яснено структуру кваліфікаційної роботи, вимоги до її оформлення та захисту. Методичні рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	6
РОЗДІЛ 2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ.....	10
РОЗДІЛ 3. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	16
РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	21
РОЗДІЛ 5. ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	35
ДОДАТКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	38
Додаток А Приклад оформлення титульного листа кваліфікаційної роботи	
Додаток Б Приклад оформлення реферату, RESUME кваліфікаційної роботи	
Додаток В Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел та літератури	
Додаток Г Приклад оформлення Завдання на кваліфікаційну роботу	
Додаток Д Приклад оформлення Рецензії на кваліфікаційну роботу	

ВСТУП

Виконання та захист кваліфікаційної роботи є завершальним етапом навчання, формою атестації здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем.

Кваліфікаційна робота – це самостійне кваліфікаційне дослідження, що виконує здобувач, яке передбачене освітньою програмою та навчальним планом на завершальному етапі здобуття першого або другого рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) рівню Національної рамки кваліфікацій та вимогам стандартів вищої освіти.

Вимоги до кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»:

- кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій або регіональних студій, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів суспільних наук;

- кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації;

- кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти [1].

Згідно з навчальним планом, здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» виконують кваліфікаційну роботу на 4 курсі у 8 семестрі. Здобувач вищої освіти має право обрати тему кваліфікаційної роботи за переліком тем, які визначає випускова кафедра міжнародних відносин, або запропонувати свою тему роботи з обґрунтуванням доцільності

її розроблення [2]. Керівниками кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти призначають осіб зі складу науково-педагогічних працівників кафедри міжнародних відносин, які мають науковий ступінь та/або вчене звання. Розподіл здобувачів між керівниками здійснюється кафедрою міжнародних відносин, виходячи із норми навантаження на керівника. Кількість кваліфікаційних робіт на одного керівника не має перевищувати 8 робіт за першим (бакалаврським) рівнем.

Порядок виконання й оформлення кваліфікаційної роботи, вимоги до її структури та обсягу, а також інші вимоги до виконання і захисту кваліфікаційної роботи визначаються цими методичними рекомендаціями.

Захист кваліфікаційних робіт здійснюють відповідно до вимог Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Кваліфікаційні роботи випускові кафедри передають до Наукової бібліотеки ДНУ у встановленому порядку [2].

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи розроблені на підставі Закону України «Про вищу освіту» [3], «Про освіту» [4], «Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» [5], Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» [6], «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» [7], «Положення про атестацію здобувачів і роботу екзаменаційної комісії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» [2], «Кодексу академічної доброчесності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара», [8], «Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ» [9], Освітньо-професійної програми за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; ДСТУ 3008:2015.

«Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення» [10], ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» [11], інших чинних нормативно-правових актів у сфері освіти.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота, що виконується здобувачем вищої освіти, є формою атестації здобувачів вищої освіти, підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за спеціальністю. Виконання кваліфікаційної роботи суттєво підвищує якість підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій і прищеплює навички самостійного вирішення важливих теоретичних і практичних завдань.

Метою виконання кваліфікаційної роботи є систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань і вмінь зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та застосування їх під час виконання конкретних практичних чи наукових завдань.

Завдання бакалаврської кваліфікаційної роботи зазвичай спрямовані на: демонстрацію здатності студента аналізувати складні політичні, економічні та соціальні процеси на світовій арені; демонстрацію набутих знань, умінь та компетентностей у вигляді самостійного наукового дослідження, що відповідає Стандарту вищої освіти, і мають розкривати конкретну проблему в галузі міжнародних відносин, політики чи комунікацій згідно із затвердженою темою. Конкретний перелік завдань формується спільно з науковим керівником і фіксується у спеціальному бланку «Завдання на кваліфікаційну роботу», який є обов'язковим елементом пояснювальної записки.

В результаті виконання кваліфікаційної роботи здобувачі набувають наступних компетентностей та результатів навчання:

Загальні компетентності (ЗК):

Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:

ЗК04. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні компетентності (СК):

Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:

СК02. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК03. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК09. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти:

СК14. Знання про природу, джерела та інститути зовнішньої політики держави.

СК15. Здатність самостійно досліджувати проблеми міжнародних відносин, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.

Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти (РН):

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

Результати навчання, визначені закладом вищої освіти:

РН18. Демонструвати знання наукових підходів, методологій та методик дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН21. Самостійно приймати рішення, бути лідером, відповідати за командну роботу.

Кваліфікаційна робота є документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія (ЕК) визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом, приймає рішення про присвоєння відповідної кваліфікації. Виконання та захист кваліфікаційної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти державною мовою.

Рецензування кваліфікаційних робіт проводять науково-педагогічні та наукові працівники зазвичай інших кафедр Університету, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, висококваліфіковані фахівці відповідної галузі знань, виробничих, наукових і проєктних організацій, науково-педагогічні та наукові працівники провідних закладів вищої освіти.

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою міжнародних відносин з урахуванням актуальності та оновлюється кожен рік і затверджується на засіданні кафедри на початку кожного навчального року. Теми кваліфікаційних робіт, що обрані здобувачами, керівники та рецензенти цих робіт мають бути затверджені наказом ректора Університету не пізніше ніж за два місяці до початку їхнього захисту, передбаченого графіком освітнього процесу. Керівник протягом двох тижнів з дати підписання наказу на затвердження тем кваліфікаційних робіт формує завдання на кваліфікаційну роботу, яке містить вхідні дані для роботи, перелік питань, які потрібно розглянути в роботі, перелік програмних продуктів, що належить використати в процесі виконання, календарний план виконання роботи та термін її завершення й подання до захисту тощо. Протягом періоду підготовки кваліфікаційної роботи керівник консультує здобувача та надає письмовий відгук щодо характеристики результатів роботи й діяльності здобувача під час її виконання.

Для забезпечення належного рівня якості кваліфікаційних робіт і підготовки здобувачів до їхнього захисту випускові кафедри проводять нормоконтроль, перевірку змісту робіт на плагіат, фабрикацію, фальсифікацію

та організовують попередній захист кваліфікаційних робіт. Із цією метою завідувач випускової кафедри створює відповідні комісії зі складу її науково-педагогічних працівників.

Під час виконання кваліфікаційної роботи обов'язково слід додержуватися норм, викладених у «Положенні про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ» [9] та «Кодексі академічної доброчесності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» [8]. Не допускається у кваліфікаційній роботі академічний плагіат, фальсифікація, фабрикація. Перевірка тексту кваліфікаційної роботи відбувається за допомогою сервісів, які здійснюють перевірку на плагіат письмових робіт. Виконаними вважаються кваліфікаційні роботи, допущені до захисту. Комісія оцінює захист кваліфікаційної роботи згідно з параметрами та критеріями оцінювання захисту кваліфікаційної роботи, викладеними у «Положенні про атестацію здобувачів і роботу екзаменаційної комісії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара [2].

РОЗДІЛ 2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кваліфікаційна робота має бути унікальним авторським проектом та не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Матеріал, використаний при написанні кваліфікаційної роботи, теоретичні висновки, наукові положення та фактичні дані мають бути або розроблені безпосередньо здобувачем вищої освіти, або мати посилання на джерело. Тобто, важливою умовою під час написання кваліфікаційної роботи є дотримання академічної доброчесності.

Згідно зі статтю 42 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої)

діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та / або наукових (творчих) досягнень [4].

В Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара академічна доброчесність регулюється «Кодексом академічної доброчесності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара: кодекс від 30.12.2020 р.» [8], «Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара: положення від 30.12.2020 р.» [9], іншими нормативно-правовими документами тощо.

Згідно з «Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара»,

плагіат – це оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору;

плагіат академічний – це оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

твір – це результат наукової чи навчально-методичної діяльності автора (співавторів), поданий в Університет на паперових носіях або в електронному вигляді, оприлюднений у мережі Інтернет чи на офіційному web-сайті Університету у формі монографії, підручника, навчального посібника, статті, тез, препринта, автореферату і рукопису дисертації (дисертаційної роботи), дипломної роботи, курсової роботи чи проєкту, реферату, есе, контрольної роботи, тощо;

цитата – це порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою

у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні;

показник оригінальності твору – це кількісний показник, виражений у відсотках, який відображає співвідношення авторського тексту до загального обсягу твору;

різновиди плагіату:

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;

- копіювання значної частини чужої роботи в свою як в оригіналі так і у перекладі без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування; представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;

- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;

- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскування» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту;

- парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту. Сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

Форми проявів академічної недоброчесності:

- академічний плагіат;

- обман, підробка – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої, наукової, творчої діяльності чи організації освітнього процесу;

- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам;

- фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- самоплагіат;

- хабарництво;

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- надання недостовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Кваліфікаційні роботи підлягають обов'язковій перевірці на академічний плагіат. Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються авторами в електронному вигляді у форматі Документ Word (*.doc, *.docx).

Показники оригінальності текстів:

- текст вважається оригінальним (висока унікальність), **робота допускається до захисту** або опублікування **85%-100%**;

- оригінальність задовільна (середня унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки 70%-84%;

- оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки 50%-69%;

- оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота відхиляється без права подальшого розгляду менше 50% [9].

Згідно Розпорядження з питань етики ДНУ імені Олеся Гончара від 05.12.2023 р. № 98 відповідно до рішення Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, при підготовці і виконанні кваліфікаційної роботи потрібно враховувати Рекомендації Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо припинення (обмеження) використання джерел інформації держави-агресора:

1.1. Не використовувати у наукових дослідженнях такі джерела інформації:

- опубліковані на території держав-агресорів;
- опубліковані на територіях, окупованих росією, чи щодо яких вона здійснює контроль, якщо джерело опубліковане з моменту початку окупації чи такого контролю;

- створені та/або опубліковані державними інституціями держав-агресорів;

- автором яких є громадянин держави-агресора, за умови, що публічна позиція цієї особи або саме джерело спрямоване на виправдання російської (у тому числі радянської) імперської політики, містить пропаганду ідеології «руського міра», антиукраїнську пропаганду чи іншу офіційну пропаганду держави-агресора;

- автором яких є юридична особа, зареєстрована на території держав-агресорів, або кінцевим бенефіціарним власником (контролером) якої є резидент держав-агресорів.

1.2. Припускаються вмотивовані випадки використання джерел інформації держав-агресорів:

- для ілюстрування, пояснення та критичного аналізу явищ, що відбуваються в державах-агресорах;

- у наукових дослідженнях, зміст яких охоплює вивчення держав-агресорів, їх попередників чи складових політичних утворень, за умови критичного аналізу цих джерел;

- створених громадянином чи громадянкою держави-агресора, юридичною особою, зареєстрованою на території держави-агресора, або кінцевим бенефіціарним власником (контролером) якої є резидент держави-агресора, за умови, що джерела не містять пропаганди, ідеології «руського міра», антиукраїнської пропаганди чи іншої офіційної пропаганди держави-агресора;

- за обґрунтованої необхідності, з точки зору досягнення мети дослідження чи які не мають аналогів у відповідній галузі знань та/або містять статистичну інформацію [12].

Щодо використання (цитування) публікацій з наукових видань держави-агресора, які містять певну ідеологічну складову та необ'єктивний виклад матеріалу, що зумовлено інформаційною політикою та пропагандою держави-агресора, з метою протидії інформаційним загрозам та ворожій пропаганді в інформаційній сфері, при створенні творів наукового характеру рекомендуємо обмежити використання (цитування) джерел інформації держави-агресора загалом, а особливо обережно використовувати джерела інформації, опубліковані після початку збройної агресії РФ проти України в Криму у лютому 2014 року [13]. Таким чином, принципи академічної доброчесності передбачають обов'язкове позначення джерел, теоретичні та прикладні розробки чи ідеї з яких використовуються у кваліфікаційній роботі. Науковий етикет передбачає точне відтворення цитованого тексту, адже скорочення використаного фрагменту може призвести до викривлення змісту, викладеного в авторській редакції.

Перевірка тексту кваліфікаційної роботи відбувається за допомогою сервісів, які здійснюють перевірку на плагіат письмових робіт. Усі кваліфікаційні роботи проходять перевірку на академічний плагіат інформаційною онлайн-системою Unicheck. Починаючи з 2019 року ДНУ

імені Олеса Гончара підписує Договори про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням з ТОВ «Плагіат» (*StrikePlagiarism*). У 2025 році підписано договори про надання ліміту для здійснення перевірки текстів чи документів на Штучний Інтелект для використання антиплагіатного програмного забезпечення [14].

Організацію перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт здійснює відповідальна особа кафедри міжнародних відносин. Кваліфікаційні роботи мають подаватися на перевірку в електронному варіанті відправлятися на корпоративну пошту кафедри. На носії повинен бути лише один файл з кваліфікаційною роботою у форматі Документ Word (*.doc, *.docx).

РОЗДІЛ 3. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота – завершене дослідження в галузі міжнародних відносин, яке виявляє наукові інтереси, спроможності і творчі можливості здобувачів вищої освіти, характеризує підсумковий рівень кваліфікації випускника кафедри міжнародних відносин бакалаврського рівня. Як зазначалося, кваліфікаційні роботи здобувачі вищої освіти виконують на завершальному етапі навчання. Як наукове дослідження кваліфікаційні роботи передбачають: систематизацію, закріплення, акумуляцію теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх у вирішенні конкретних наукових, виробничих та інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи і опанування методики дослідження, пов'язаної з темою роботи.

Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи:

1. Вибір теми й упорядкування робочого плану (за узгодженням з науковим керівником).
2. Складання та затвердження науковим керівником завдань на кваліфікаційну роботу.
3. Добір матеріалу за темою, складання списку використаної літератури.

4. Систематизація матеріалу як результат роботи з літературою, проведення поглибленого аналізу відібраного матеріалу.
5. Написання тексту та подання його науковому керівнику.
6. Доопрацювання тексту відповідно до зауважень наукового керівника.
7. Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі.
8. Доопрацювання тексту відповідно до зауважень під час попереднього захисту.
9. Подання остаточного варіанта тексту на кафедру.
10. Зовнішнє рецензування.
11. Підготовка до захисту (упорядкування тексту виступу, вивчення зауважень рецензента).
12. Захист кваліфікаційної роботи перед комісією.

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою міжнародних відносин у відповідності до затверджених програм вивчених обов'язкових та вибіркових дисциплін, відбиває актуальну проблематику сучасних міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій. Теми кваліфікаційних робіт у поточному навчальному році не можуть дублювати теми за попередні 5 років, тому тематика кваліфікаційних робіт оновлюється кожен рік і затверджується на засіданні кафедри на початку кожного навчального року. Разом із вибором теми визначається об'єкт дослідження.

Супровідним документом до кваліфікаційної роботи є завдання (Додаток Г). Це форма, призначена для видачі здобувачу завдання на виконання кваліфікаційної роботи і контролю за ходом роботи з боку кафедри. Його розробляє керівник кваліфікаційної роботи. Загальними вимогами, які висуваються до кваліфікаційної роботи, є: розкриття актуальності обраної теми; вивчення й критичний аналіз монографічних і періодичних видань з теми кваліфікаційної роботи; чітке визначення об'єкта та предмета, мети, завдань; обов'язкове застосування методів дослідження як загальнонаукових, так і спеціальних; чітка характеристика стану вивчення обраної теми та використаної джерельної бази; узагальнення результатів, їх обґрунтування,

висновки. Кваліфікаційна робота виконується державною мовою за винятком списку використаних посилань, опис яких здійснюється мовою видання. Текст кваліфікаційної роботи має бути без граматичних і стилістичних помилок. Для виконання кваліфікаційної роботи використовують науковий стиль, тобто формально-логічний спосіб викладення матеріалу.

Здобувач вищої освіти самостійно складає План кваліфікаційної роботи після попереднього ознайомлення з літературними джерелами. План включає: Вступ, 3 Розділи, що розкривають тему, в кожному з яких 2 або 3 підрозділи, Висновки, Список використаних джерел, Додатки (за потреби). У процесі підготовки до написання кваліфікаційної роботи здобувачі підбирають і вивчають літературу, складають бібліографічний опис. Самостійний пошук літератури здійснюють за допомогою опрацювання бібліотечних каталогів (систематичного, алфавітного), реферативних журналів, бібліографічних довідників, ресурсів глобальної мережі Internet. Обов'язковим є поглиблене вивчення наукової, фахової вітчизняної та зарубіжної експертної літератури та відповідних темі роботи офіційних документів, статистичних звітів, інших офіційних даних. Особливу увагу слід приділити новітній літературі за останні 5 років. Окрім монографічних видань за темою дослідження, варто звернути увагу на публікації в спеціалізованих наукових журналах.

Перелік фахових видань, які можуть бути корисними при написанні кваліфікаційних робіт, є на сайті МОН України, або його можна переглянути у Реєстрі наукових фахових видань України на сайті Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації. Також варто звернутися до літератури та інформаційних ресурсів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. На сайті цієї бібліотеки <http://nbuv.gov.ua/> можна знайти як каталоги тих публікацій, які є у самій бібліотеці, так і повнотекстові матеріали, доступні он-лайн <http://nbuv.gov.ua/node/2116>.

При роботі з пошуком джерел у мережі Інтернет варто звертати увагу на походження інформації. Для роботи над збором матеріалу варто звертатися до офіційних веб-сайтів державних установ та інституцій (сайтів парламентів,

президентів, міністерств та відомств, органів самоврядування), міжнародних організацій, університетів тощо. Варто уникати сайтів, які передрукуюють інформацію без вказування джерела її походження, де не вказується дата матеріалу або дата події, містять інформацію, яку не можна перевірити за іншими джерелами, або розважальний контент. Варто пам'ятати про *основні ознаки хижацьких видань* [15]. Науковий керівник надає здобувачу науково-методичну допомогу у самостійній діяльності над кваліфікаційною роботою, допомагає скласти план роботи, а також контролює дотримання графіка виконання, рецензує частини роботи і завершений рукопис.

Щодо використання генеративного штучного інтелекту під час виконання кваліфікаційної роботи, то здобувач вищої освіти повинен усвідомлювати, що освітня діяльність у ДНУ імені Олеся Гончара здійснюється з урахуванням принципів академічної доброчесності, етичності та відповідальності, а також з розумінням можливостей інструментів генеративного штучного інтелекту (ГШІ) й усвідомленням його ризиків. Здобувачам заборонено використовувати інструменти ГШІ без попереднього узгодження з викладачем. У разі дозволеного використання ГШІ здобувачі зобов'язані чітко вказувати у своїй роботі, які частини були створені за допомогою ШІ, надавати опис процесу взаємодії з ГШІ, включаючи використані запити та методи обробки отриманих результатів генерації, а також посилання на них. Невиконання цієї вимоги здобувачем, виявлене після проведення оцінювання роботи, є підставою для анулювання викладачем рішення про результати оцінювання роботи здобувача. Також здобувачі несуть повну відповідальність за зміст, отриманий шляхом використання результатів генерації ГШІ та його використання у власних академічних роботах.

Написання тексту кваліфікаційної роботи починають із визначення та висвітлення основного змісту кожного розділу. Виклад змісту певного питання має бути доказовим, науково аргументованим, повинен мати аналітичний характер. Необхідно уникати описового та декларативного стилю. Теоретичні положення та висновки повинні ґрунтуватись на конкретних

матеріалах реальної дійсності; факти і приклади мають наводитися типові, а не випадкові. Уміння письмово теоретично обґрунтовано викладати матеріал свідчить про рівень сформованості знань здобувача, їх систематизованість та свідоме засвоєння, ступінь опанування методами наукового дослідження, самостійності, логічної і послідовної розробки обраної теми.

Обов'язковими вимогами щодо подання кваліфікаційної роботи до захисту на засіданні відповідної екзаменаційної комісії (ЕК) є: перевірка змісту робіт на плагіат, фабрикацію, фальсифікацію; проходження процедури нормоконтролю; подання здобувачем вищої освіти своєї кваліфікаційної роботи, підписаної керівником і завідувачем випускової кафедри, разом з письмовими відгуком керівника та підписаною рецензією секретарю ЕК не пізніше одного дня до визначеного розкладом початку роботи ЕК.

Невиконання визначених вимог щодо подання кваліфікаційної роботи до захисту розцінюється як факт неподання кваліфікаційної роботи до захисту, а здобувач отримує нуль балів і оцінку «незадовільно». До ЕК надається витяг з протоколу засідання кафедри із затвердженням факту неподання кваліфікаційної роботи до захисту.

У разі отримання негативного висновку щодо унікальності кваліфікаційної роботи, здобувач має її переробити та надати кваліфікаційну роботу для повторної перевірки на плагіат не пізніше ніж за три дні до дати захисту. У разі, якщо здобувач повторно отримав негативний висновок щодо унікальності кваліфікаційної роботи, робота разом із висновком подається на розгляд ЕК. Негативний відгук керівника не є підставою для недопущення кваліфікаційної роботи до захисту. Рецензія на кваліфікаційну роботу повинна містити її оцінку за національною шкалою оцінювання знань (Додаток Д). Негативна рецензія не є підставою для недопущення кваліфікаційної роботи до захисту. Здобувачі вищої освіти, у роботі яких виявлено елементи академічної недоброчесності відповідно до «Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ», одержують оцінку «незадовільно» та отриману кількість балів [9].

РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оформлення кваліфікаційної роботи регламентується стандартами: ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення [10]; ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання [11].

Текст кваліфікаційної роботи набирають за допомогою комп'ютерної техніки на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм), додержуючись таких параметрів сторінки: ліве поле – 30 мм, верхнє та нижнє – 20 мм, праве – 10 мм. Відстань між заголовком і текстом – 15-20 мм. Колір шрифту – чорний. Щільність тексту однакова по всій роботі. Шрифт – Times New Roman, 14 кегль, 1,5 міжрядковий інтервал. Текст роботи, а також назви розділів та підрозділів вирівнюють по ширині. Абзацний відступ має бути однаковий упродовж усього тексту звіту й дорівнювати 1–1,5 см. Обсяг кваліфікаційної роботи: 60 сторінок (без урахування титульного аркушу, реферату, змісту, списку використаних джерел та літератури, додатків), кількість позицій у списку використаних джерел та літератури – не менше 35.

Структура кваліфікаційної роботи складається з таких елементів:

- титульний аркуш;
- реферат;
- RESUME;
- перелік умовних позначень, скорочень і термінів (за необхідності);
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки.

Супровідним документом кваліфікаційної роботи є завдання на кваліфікаційну роботу (Додаток Г).

Титульний лист – перша сторінка роботи (номер сторінки не ставиться) оформлюється за встановленою формою (Додаток А).

Реферат (Додаток Б) виконують українською мовою, дані подають у такій послідовності: вид виконуваної роботи, кількість сторінок, рисунків, таблиць, літератури, додатків; об'єкт дослідження; предмет дослідження; мета роботи; методи дослідження; отримані висновки та їх новизна; сфера практичного застосування результатів дослідження; перелік ключових слів (5-10 слів або словосполучень із тексту роботи, які характеризують її зміст) подають великими літерами у називному відмінку в рядок через кому).

RESUME (Додаток Б) виконують однією з романо-германських мов, дані подають у такій послідовності: вид роботи (The graduation research); рік навчання (of the ____-year student); назва навчального закладу (DNU); назва факультету (faculty); назва випускової кафедри (Department of International Relations); тема роботи (deals with _____); отримані висновки, їх новизна та практична значимість (The work is interesting for); кількість літератури, таблиць, рисунків (Bibliogr.____, Tables____, Ill.____).

Перелік умовних позначень, скорочень і термінів складають за умови повторення таких елементів понад три рази у тексті та розміщують перед змістом. При цьому враховують специфіку тематики і характер вживаних позначень, скорочень і термінів. Наприклад, у випадку, якщо вони не є загальноновживані. Інакше – їх розшифровку наводять у тексті під час першого ж згадування. Перелік необхідно друкувати двома колонками, у яких ліворуч за абеткою наводять позначення, праворуч – детальну розшифровку.

Зміст у кваліфікаційній роботі розміщують після титульного листа, реферату та RESUME. Якщо є список умовних скорочень, то зміст у дипломній роботі наводять на п'ятій сторінці. Розшифровку змісту фіксують на окремій сторінці. Він має містити всі складові частини роботи: перелік умовних позначень, скорочень і термінів, вступ, найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підпунктів (за наявності останніх), висновки, список використаної літератури, додатки. Розділи змісту, зазвичай,

відображують певний період розвитку досліджуваної проблеми, підпункти – етапи (складові частини) цього періоду або певні компоненти досліджуваного процесу в певний період. Наприклад:

ЗМІСТ

Список використаних скорочень.....	2
Вступ	3
Розділ 1. Назва першого розділу.....	5
1.1 Назва першого підпункту 1-го розділу	5
1.2 Назва другого підпункту	8
1.3 Назва третього підпункту	13
Розділ 2. Назва другого розділу.....	18
2.1. Назва першого підпункту 2-го розділу	18
2.2 Назва другого підпункту	22
2.3 Назва третього підпункту	25
Розділ 3. Назва третього розділу.....	29
3.1 Назва першого підпункту 3-го розділу	29
3.2 Назва другого підпункту	33
3.3 Назва третього підпункту	37
Висновки	40
Список використаних джерел і літератури.....	42
Додатки.....	47

Вказують номер лише початкової сторінки пункту плану.

Вступ – починається нумерація. Основні елементи вступу розміщують у такій послідовності:

1. Актуальність теми.
2. Огляд використаної літератури з визначенням ступеня наукової дослідженості проблеми.
3. Об'єкт дослідження.
4. Предмет дослідження.
5. Мета дослідження.
6. Завдання дослідження.
7. Методологічні засади дослідження.
8. Огляд використаних джерел і літератури.

9. Структура роботи.

Обґрунтовування **актуальності** має бути небагатослівним: достатньо показати, чому обрана тема є важливою – сутність проблемної ситуації, що визначає актуальність теми. Актуальність теми обумовлюється також її недостатньою дослідженістю або необхідністю переосмислення на основі раніше недосяжних джерел та літератури. Її обґрунтовують із позиції значення для розвитку міжнародних відносин, особливо на користь України.

Ступінь вивчення проблеми – це коротка характеристика раніше виконаних досліджень з даної тематики. Тут слід перерахувати авторів, що займаються або займалися даною проблематикою, особливо за останні 5 років, оцінити якість і глибину їх розробок, коротко викласти різні точки зору і підходи до вирішення того або іншого питання, пропозиції окремих авторів, а також виказати своє ставлення до вирішення проблеми. Стисло і критично висвітлюючи публікації, здобувач повинен назвати ті проблеми, які потребують дослідження і, отже, визначити свою роль у вирішенні проблеми.

Мета і завдання дослідження – чітке формулювання того, що автор хоче досягти в результаті своєї роботи. Мета – це загальний напрямок дослідження. Завдання – це конкретні кроки, які необхідно виконати для досягнення мети. Рекомендується формулювати завдання, використовуючи слова «дослідити», «охарактеризувати», «розкрити», «з'ясувати», «проаналізувати», «встановити», «визначити» ... тощо. Кількість завдань та кількість розділів (підрозділів) мають бути однаковими.

Об'єкт дослідження – це процес або явище проблемної ситуації обраної теми. **Предмет** наукового дослідження знаходиться в межах об'єкту і відображає лише суттєві зв'язки та відносини, властивості, аспекти, функції, що є головним для конкретного дослідження. Об'єкт – це те, що досліджується, а предмет – те, що в цьому об'єкті становить безпосередню проблематику дослідження для кваліфікаційної роботи.

У вступі коротко описують **методи**, застосовані здобувачем у процесі вирішення поставлених завдань. Якщо здобувач виступав із результатами

дослідження на студентських наукових конференціях чи має відповідні публікації, про це також слід зазначити у вступі. У вступі потрібно вказати застосування методів дослідження як загальнонаукових, так і спеціальних.

Характеризуючи *матеріали джерел*, бажано визначити їх репрезентативність, зазначити, наскільки повно вони дозволяють висвітлити тему. Текстуальний обсяг вступу зазвичай не перевищує 10% загального обсягу основної частини виконаної кваліфікаційної роботи.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з 3-х розділів, в кожному з яких 2-3 підрозділи. Кожний розділ починають із нової сторінки. Пункти, підпункти, параграфи з нової сторінки не починають. В основній частині викладають теоретичні засади та (коротко) історію досліджуваної проблеми, подають всебічний аналіз зібраного фактичного матеріалу, його узагальнення. Наприкінці кожного розділу формують короткі висновки зі стислим викладенням наукових і практичних результатів дослідження.

Як правило, перший розділ (теоретичний) має містити наукове обґрунтування досліджуваних явищ та процесів. Тут обґрунтовують теоретичні засади обраної проблеми, може подаватися огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела, пов'язані з темою. На основі вивчення наукової літератури розкривають підходи різних авторів до вирішення проблеми, визначають подібність і відмінність їх поглядів, обґрунтовують власні погляди на проблему. Обсяг першого розділу має складати до 25% загального обсягу кваліфікаційної роботи.

У наступних розділах викладають результати власних досліджень. Здобувач повинен оцінити повноту вирішення визначених завдань, достовірність отриманих результатів (характеристик, показників), порівняти останні з аналогічними дослідженнями українських та зарубіжних авторів. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній метою роботи. Текст доречно ілюструвати графічними матеріалами і схемами, графіками, діаграмами тощо. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки,

діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють розкрити сутність процесів, основні тенденції та особливості їх розвитку. За необхідності текст слід ілюструвати реальними документами (наводять у додатках). Об'ємний за розміром графічний матеріал, зазвичай, також уміщують у додатках. Якщо здобувач не сам розробляв графіки, таблиці та діаграми, то обов'язково має зіслатися на джерело інформації. Обсяг другого розділу – складає 30 – 35% загального обсягу кваліфікаційної роботи. Обсяг третього розділу може становити до 30% загального обсягу кваліфікаційної роботи.

Висновки формуються відповідно до поставлених завдань. Висновки мають бути сформульовані в тезовій формі чітко, ясно, зрозуміло; відображати зміст роботи, її теоретичне і практичне значення. Кваліфіковано кожний пункт висновків складається з двох логічних частин – твердження («визначено ...») і доказу («оскільки ...», «на підставі ...»). У висновках слід наводити дані результатів дослідження, не повторюючи висновки в розділах. Важлива вимога при цьому – стислість та обґрунтованість. Обсяг висновків кваліфікаційної роботи має складати до 4 сторінок.

Список використаних джерел та літератури оформлюють відповідно до вимог державного стандарту (Додаток В) в алфавітному порядку. Кількість позицій у списку використаних джерел та літератури має бути не менше 35. Автор кваліфікаційної роботи має спиратися в своєму дослідженні на публікації в тому числі за останні 5 років. Зважаючи на політичну ситуацію в Україні, використання російських праць під час підготовки кваліфікаційної роботи забороняється. Спочатку наводять літературу, видану кирилицею, далі – латиницею.

Посилання на джерела та літературу у тексті слід оформлювати таким чином: включати у квадратні дужки і зазначати послідовний номер джерела у списку використаної літератури та номери сторінок, на яких подано інформацію, наприклад [5, с. 15-17]. Може бути посилання на джерело в цілому, наприклад [5], або на декілька джерел – [5; 10]. Посилання на

ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад «на рис. 4.1. зображено ...». На всі таблиці в тексті кваліфікаційної роботи повинні бути посилання, які пишуть скорочено, наприклад «див. табл. 1.1.».

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках без нумерації. Вони містять допоміжний матеріал: таблиці допоміжних цифрових даних, ілюстрації, рисунки, фотографії тощо. У тексті кваліфікаційної роботи на всі додатки мають бути посилання. Кожен додаток слід розташовувати на новій сторінці з написанням зверху посередині сторінки слова «Додаток» і його позначення великою літерою українського алфавіту за винятком літер Г,Є,І,Ї,Й,О,Ч,Ь, наприклад: Додаток А. Якщо додаток не містить власних розробок здобувача, то обов'язково повинно бути посилання на джерело. Додаток – не обов'язковий елемент кваліфікаційної роботи. Кількість сторінок додатків не входить до загального обсягу роботи.

Завдання на кваліфікаційну роботу (Додаток Г) не входить до її загального обсягу, а подається на кафедру окремо разом з кваліфікаційною роботою, відгуком наукового керівника та рецензією.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту, заголовки підрозділів – малими літерами (крім першої великої) з абзацу. Після назви заголовка крапку не ставлять. Не допускається розміщення заголовків окремо від тексту, тобто на сторінці, де наводиться заголовок, повинно вміщуватись не менше двох рядків тексту. Перенос слів у заголовок не допускається. Відстань між назвою розділу та назвою підрозділу має дорівнювати двом рядкам, а відстань між назвою підрозділу та його текстом – один рядок.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, параграфів, пунктів, таблиць подають арабськими цифрами без знака №. Номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки у кінці. Підпункти (підрозділи) розділу нумерують у межах кожного розділу. Номер розділу проставляють після слова «РОЗДІЛ», далі крапка, а потім з великої літери друкують заголовок розділу.

Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, наприклад: «2.1» (перший підрозділ другого розділу), у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Оформлення таблиць. Назву таблиці розміщують по центру зверху над найменуванням таблиці – пишеться слово «Таблиця 2.3» з позначенням номера розділу і номера таблиці в його межах. У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться: «Закінчення» або «Продовження» (у випадку, якщо таблиця займає всю наступну сторінку, а закінчується на іншій). Крапка після назви таблиць не ставиться. Таблиці, які наведені в додатку, нумеруються як додатки. Заголовки в рядках таблиці слід писати стисло і зрозуміло, без скорочень слів. У графах таблиці обов'язково вказуються одиниці виміру. До кожної таблиці подається примітка з посиланням на джерело, звідки взяті цифрові дані.

Оформлення ілюстрацій. Усі ілюстрації (схеми, графіки, діаграми, креслення і т. ін.) разом із підписами необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, в якому їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Ілюстративний матеріал у роботі фіксують із подаванням посилання. Окремі сторінки з ілюстраціями включають до загальної нумерації сторінок роботи. Підрисунковий підпис розміщують по центру під ілюстрацією. Складається він зі скорочення «Рис.», номера ілюстрації (номера розділу та її порядкового номера у ньому, відокремлених крапкою) та назви ілюстрації – тексту з характеристикою зображеного, наприклад: «Рис. 3.2. Структура ООН».

РОЗДІЛ 5. ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Захист кваліфікаційних робіт здійснюють українською мовою. Захист кваліфікаційних робіт здійснюють публічно. У засіданнях екзаменаційної комісії (ЕК) рекомендовано брати участь керівникам робіт, рецензентам, гарантам освітніх програм, науково-педагогічним працівникам кафедр.

Для розкриття змісту кваліфікаційної роботи здобувачеві надають до 15-ти хвилин. Після доповіді здобувач відповідає на запитання членів ЕК. Запитання можуть стосуватися теми виконаної роботи й мати загальний характер у межах дисциплін спеціальності (освітньої програми), які опановував випускник. З дозволу голови ЕК запитання можуть ставити всі присутні на захисті.

Після відповідей на запитання керівник оголошує відгук про роботу (за відсутності керівника відгук зачитує секретар ЕК), секретар ЕК зачитує рецензію. Завершує захист відповідь здобувача на зауваження, що зазначені у відгуку та рецензії.

Оцінювання захисту кваліфікаційної роботи здобувачів відбувається так:

- ЕК виставляє оцінку за 100-бальною шкалою;
- ЕК переводить виставлену бальну оцінку в оцінку національної шкали.

100- бальна шкала	Національ- на шкала	Критерії оцінювання
90-100	Відмінно/ Excellent	Робота є цілісною та завершеною. Тема розкрита повною мірою, глибоко проаналізовані об'єкт, предмет і методи дослідження, матеріал підкріплений достатньою кількістю прикладів. Робота чітко структурована, оформлення роботи відповідає встановленим вимогам. Під час захисту здобувач використовує презентацію, чітко формулює мету та завдання роботи, лаконічно та зрозуміло викладає зміст і аргументовано відповідає на запитання, демонструє глибокі знання з тематики кваліфікаційної роботи та спеціальності загалом. Робота характеризується високим рівнем унікальності (більше 85%).
82-89	Добре/ Good	Робота є цілісною та завершеною. Тема розкрита повною мірою, глибоко проаналізовані об'єкт, предмет і методи дослідження, матеріал підкріплений достатньою кількістю прикладів. Робота чітко структурована, оформлення роботи відповідає встановленим вимогам. Під час захисту здобувач використовує презентацію, чітко формулює мету та завдання роботи, лаконічно та зрозуміло викладає зміст і аргументовано відповідає на запитання, демонструє знання з тематики кваліфікаційної роботи та спеціальності, але допускає несуттєві помилки. Робота характеризується достатньо високим рівнем унікальності (більше 80%).

75-81	Добре/ Good	Робота є цілісною та завершеною. Тема розкрита повною мірою, глибоко проаналізовані об'єкт, предмет і методи дослідження, матеріал підкріплений достатньою кількістю прикладів. Робота структурована, оформлення роботи відповідає встановленим вимогам. Є порушення у послідовності викладення матеріалу. Під час захисту використовує презентацію, чітко формулює мету та завдання роботи, лаконічно та зрозуміло викладає зміст, демонструє знання з тематики кваліфікаційної роботи та спеціальності, але недостатньо аргументовано відповідає на запитання та /або відповідає не на всі запитання членів комісії. Робота характеризується достатньо високим рівнем унікальності (більше 80%).
64-74	Задовільно/ Satisfactory	Робота є недостатньо цілісною. Тема розкрита поверхово, зміст роботи недостатньо структурований, окремі завдання розкриті частково, матеріал викладено з порушенням послідовності, подекуди не збігається з планом. В оформленні роботи є недоліки. Під час захисту здобувач не може чітко викласти зміст та завдання роботи, зробити узагальнюючі висновки, відповіді носять фрагментарний характер, не є достатньо аргументованими, виявляє слабкі знання з теми роботи та спеціальності. Робота характеризується рівнем унікальності більше 65%.
60-63	Задовільно/ Satisfactory	Робота є схематичною, тема розкрита поверхово, деякі думки або висновки необґрунтовані, завдання розкриті частково. Під час захисту здобувач не може чітко викласти зміст і завдання роботи, зробити узагальнюючі висновки, відповіді носять фрагментарний характер, не є достатньо аргументованими, виявляє слабкі знання з теми роботи та спеціальності. Робота характеризується рівнем унікальності більше 65%.
0-59	Незадовільно / Fail	Зміст роботи не відповідає визначеній темі та завданню. Під час захисту здобувач виявив некомпетентність у тематиці роботи, її завданнях, методах дослідження, низький рівень знань зі спеціальності. Робота не допущена до захисту або подано неповний комплект документів. Робота не є оригінальною.

Шкала відповідності оцінювання:

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
	Екзамен/диференційований залік	залік
90-100	Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed
82-89	Добре/Good	
75-81		
64-74	Задовільно/Satisfactory	
60-63		
0-59	Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail

Публічний захист кваліфікаційної роботи здійснюється здобувачем очної форми здобуття освіти за розкладом, затвердженим завідувачем кафедри міжнародних відносин; єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ) передує захисту кваліфікаційної роботи. Неуспішне складання ЄДКІ не позбавляє здобувача права допуску до інших форм атестації.

Результати публічного захисту кваліфікаційної роботи та рішення щодо присудження ступеня вищої освіти й присвоєння освітньої (професійної) кваліфікації оголошують після закінчення засідання ЕК у день його проведення на підставі рішень, що приймаються на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні, за однакової кількості голосів голова комісії має вирішальний голос.

У разі незгоди з оцінкою здобувач має право подати заяву до ЕК: здобувач подає заяву **особисто** на ім'я голови ЕК не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів атестації. ЕК розглядає заяву протягом двох календарних днів з дня отримання заяви. Висновки ЕК оформлюють відповідним протоколом. У разі встановлення порушень під час проведення атестації, що вплинули на результати оцінювання, ЕК має право здійснити відповідну процедуру щодо зміни результатів оцінювання. Рішення щодо розгляду заяви доводиться до відома здобувача, зокрема засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку не пізніше другого робочого дня з дня отримання заяви.

Після отримання результатів розгляду його заяви у разі незгоди з рішенням ЕК здобувач має право подати апеляцію: здобувач подає апеляцію особисто на ім'я ректора Університету не пізніше ніж на наступний робочий день після отримання результатів розгляду заяви ЕК. Ректор Університету службовим розпорядженням створює комісію для розгляду апеляції. До складу комісії залучаються провідні фахівці у відповідній галузі знань, фахівці з процедурних питань проведення атестації, представники Ради студентів і голови профспілкової організації (за згодою). Апеляційна комісія отримує від

ЕК документи, що належать до питання, яке ініціював здобувач, і розглядає апеляцію не пізніше ніж на наступний робочий день після створення комісії. Висновки апеляційної комісії оформлюють відповідним протоколом. Апеляційна комісія може рекомендувати ЕК переглянути рішення та змінити результати оцінювання атестації здобувача. Рішення апеляційної комісії є остаточним та оскарженню в Університеті не підлягає.

Повторне проходження здобувачем вищої освіти атестації з метою підвищення оцінки не дозволяють.

Якщо результати захисту кваліфікаційної роботи не відповідають вимогам освітньої програми, ЕК ухвалює рішення про те, що така особа не пройшла атестацію, і в протоколі засідання ЕК їй проставляють оцінку «незадовільно» (0-59 балів).

Якщо здобувач не з'явився на засідання ЕК для складання атестації, то в протоколі засідання ЕК йому проставляють «незадовільно» (0 балів).

У разі виникнення форс-мажорних обставин у здобувача, що унеможлиблює складання ним атестації у визначений розкладом день та час, можливе проведення атестації в інший термін, але не пізніше терміну завершення навчання за даною освітньою програмою спеціальності. Підставою є власна заява здобувача на ім'я ректора Університету, що написана в день проведення атестації, погоджена із деканом факультету та головою ЕК, із визначенням нової дати та часу проведення атестації, яка надається до загального відділу Університету не пізніше наступного робочого дня після проведення атестації відповідно до графіка атестації.

Здобувача, який під час атестації отримав оцінку «незадовільно» та/або не склав ЄДКІ відраховують з Університету за невиконання індивідуального навчального плану за результатами атестації та видають академічну довідку.

Особливості порядку проведення атестації із захисту кваліфікаційних робіт здобувачами та роботи екзаменаційної комісії ДНУ імені Олеся Гончара з використанням технологій дистанційного навчання

Атестація здобувачів проводиться згідно з графіком освітнього процесу поточного навчального року з використанням платформи Microsoft 365, додатку MS Teams. Для забезпечення організації роботи ЕК створюється команда (тип команди «Клас», назва складається із навчального року, назви виду атестації та шифру групи за освітньою програмою), до складу власників команди входять голова, члени та секретар ЕК, до складу учасників команди входять науково-педагогічні працівники, які є керівниками кваліфікаційних робіт, особи, які здійснюють процедури нормоконтролю та перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт, та здобувачі, які захищають кваліфікаційні роботи. Попередній захист кваліфікаційних робіт відбувається у додатку MS Teams. Попередній захист здійснюється із застосуванням обладнання (комп'ютер, ноутбук, смартфон тощо), що буде задіяне під час проведення захистів, проводиться перевірка технічних параметрів налаштування зв'язку зі здобувачами та усувають виявлені проблеми.

Відгуки і рецензії на кваліфікаційні роботи в електронному вигляді на електронну адресу кафедри мають бути відправлені не пізніше ніж за день до початку проведення захисту робіт. Відгуки та рецензії, за можливості, надаються також у паперовому вигляді з підписом автора. Кваліфікований електронний підпис накладається у разі неможливості надання паперового примірника із підписом.

Електронні файли кваліфікаційних робіт і супутніх документів (відгук керівника, рецензія, довідка про оригінальність тексту, презентація кваліфікаційної роботи), здобувачі прикріплюють у Завданнях відповідної команди MS Teams не пізніше ніж за один день до дати захисту. Електронні файли підписують, за можливості, кваліфікованим електронним підписом виконавця. Кваліфікаційні роботи надаються здобувачами на випускову кафедру у роздрукованому вигляді не пізніше ніж за один день до дати захисту.

Атестація у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи: на початку проведення захисту кожної кваліфікаційної роботи ЕК повинна

ідентифікувати здобувача шляхом встановлення з ним відеозв'язку та перевірки документа, що посвідчує особу; процедура захисту кваліфікаційної роботи кожного здобувача фіксується відеозаписом, що здійснюється засобами MS Teams з автоматичним збереженням запису у папці Recordings.

У разі неможливості здійснення доповіді здобувачем вищої освіти у синхронному режимі через форс-мажорні технічні проблеми допускається завчасне надсилання здобувачем вищої освіти файлу з відеозаписом доповіді до відповідної команди MS Teams. Необхідно, щоб на запису було видно самого здобувача, можна було однозначно ідентифікувати його особу та засвідчити факт його виступу. ЕК надається посилання на відеозапис. Запитання до здобувача та його відповіді обов'язково проводяться у синхронному режимі.

Під час проведення публічного захисту кваліфікаційної роботи члени ЕК: заслуховують доповідь здобувача, що супроводжується презентацією, проводять з ним співбесіду, заслуховують відгук і рецензію на роботу, які оголошує секретар ЕК; проводять обговорення кваліфікаційних робіт та визначають результати захисту на закритому засіданні, для проведення якого створюється окрема команда. У разі оголошення повітряної тривоги у м.Дніпро під час проведення захисту кваліфікаційної роботи захист переривається і поновлюється після завершення сигналу повітряної тривоги. Голова ЕК оголошує результати захисту кваліфікаційних робіт здобувачам вищої освіти у день проведення захисту наприкінці засідання ЕК.

Здобувач: для участі у процедурі публічного захисту кваліфікаційної роботи повинен мати надійний інтернет-зв'язок, комп'ютер або смартфон з відповідним технічним обладнанням, що забезпечують повноцінну роботу на платформі Microsoft 365 та у додатку MS Teams. За відсутності такої можливості здобувач може скористатися комп'ютерним класом факультету, завчасно повідомивши про таку необхідність; має бути присутнім у відповідній команді MS Teams під час проведення публічного захисту кваліфікаційної роботи із застосуванням засобів аудіо- та відеозв'язку; має

прикріпити до Завдання примірник кваліфікаційної роботи для здійснення процедур нормоконтролю та перевірки роботи на плагіат не пізніше ніж за тиждень до початку роботи ЕК; має прикріпити до Завдання не пізніше ніж за один день до дати захисту кваліфікаційної роботи довідку про оригінальність тексту у разі отримання позитивного висновку щодо унікальності кваліфікаційної роботи. Нормоконтроль покладається на керівника кваліфікаційної роботи, який у відгуку зазначає відповідність роботи встановленим вимогам нормоконтролю. Кваліфікаційна робота надається на випускову кафедру у роздрукованому вигляді не пізніше ніж за один день до дати захисту. Надсилання паперового примірника із власним підписом може здійснюватися засобами поштового зв'язку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Наказ МОН України № 512 від 27.03.2025 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii-shchodo-rozroblennia-standartiv-vyshchoi-osvity>
2. Положення про атестацію здобувачів і роботу екзаменаційної комісії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (2024, Із змінами, внесеними згідно із наказом від 31.12.2024 № 435, Із змінами, внесеними згідно із наказом від 29.08.2025 № 238 [1-a], URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2025_11_PL_Atest.pdf
3. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року №1556 - VII // Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії для першого (бакалаврського) рівня

вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/291-Mizhn.vidn.susp-kom.ta.rehion.studiyi-bakalavr.21.01.22.pdf>

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, Київ. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (Із змінами)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>

7. Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (Із змінами, внесеними згідно із наказом від 31.12.2024 № 436; Із змінами, внесеними згідно із наказом від 23.01.2025 № 20). URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/2025/2025_01_PL_osv_pr.pdf

8. Кодекс академічної доброчесності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара: кодекс від 30.12.2020 р. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf

9. Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара: положення від 30.12.2020 р. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf

10. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. [Чинний від 2017–07–01]. Вид. офіц. Київ: ДП УкрНДНЦ, 2016. 31 с.

11. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання. [Чинний від 2016–07–01]. Вид. офіц. Київ: ДП УкрНДНЦ, 2017. 26 с.

12. Розпорядження з питань етики ДНУ імені Олеся Гончара від 05.12.2023 р. № 98 відповідно до рішення Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL:

<https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2024/Rosporyadgennya.pdf>

13. Лист МОН України про використання джерел інформації, створених на території держави-агресора від 25.10.2024 р. URL:

<https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2024/lyst-mon-1-19894-24-vid-25-10-2024.pdf>

14. Академічна доброчесність. StrikePlagiarism. URL:

<https://www.dnu.dp.ua/view/unicheck>

15. Основні ознаки хижацьких видань. URL:

https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2024/osn_ozn_hugac_vudan.pdf

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад оформлення титульного листа кваліфікаційної роботи

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Факультет суспільних наук і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

Кваліфікаційна робота

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії

НАЗВА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ВЕЛИКИМИ ЛІТЕРАМИ

Виконавець:

Студент(ка) групи ХХ-ХХ-Х

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ _____

Керівник:

канд. політ.наук, доцент

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ _____

Завідувач кафедри

міжнародних відносин

д-р політ. наук, професор

Ігор ІЩЕНКО _____

Дніпро, 2025 р.

Додаток Б

Приклад оформлення реферату, RESUME кваліфікаційної роботи

РЕФЕРАТ

Факультет суспільних наук і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

НАЗВА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Виконавець: студент(ка) групи Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник: канд. політ. наук, доцент Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Кваліфікаційна робота: ____с., ____рис., ____табл., ____джерел, ____додатків.

Об'єкт дослідження _____

Мета роботи _____

Одержані висновки та їх новизна:

Результати досліджень можуть бути застосовані у процесі ...

Перелік ключових слів (5-10 слів або словосполучень) із тексту роботи, які характеризують зміст роботи (друкують у називному відмінку великими літерами в рядок через кому).

RESUME

on qualification work

THE NAME OF WORK BY CAPITAL LETTERS

The diploma work's present the student of four-year training _____.

The work is done in DNU, faculty of Social Sciences and International Relations, Department of International Relations.

The topic of the work is _____

The work contains ____sources, ____illustration, ____tables, composed on ____pages.

The work is interesting for

Keywords:

Додаток В

Приклади оформлення бібліографічного опису
у списку використаних джерел та літератури

(згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне
посилання. Загальні вимоги та правила складання»)

Книга одного автора

1. Андрєєва О. Україна у міжнародних рейтингах (2020-2023): монографія. Ужгород: ПП «Уздрук», 2024. 190 с.

Книга двох або трьох авторів

1. Прокопенко Л. Л., Рудік О. М., Рудік Н. М. Інституційна система ЄС: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2021. 226 с.

Книга чотирьох і більше авторів

1. Основи охорони праці: підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ: ЦУЛ, 2016. 264 с.

Книга без зазначення автора (з редактором тощо)

1. Технології сучасних міжнародних відносин: колективна монографія / за заг. ред. професора І.В.Іщенка. Дніпро: ТОВ «Акцент ПП», 2021. 292 с.
2. Routledge handbook of international statebuilding / ed. by D. Chandler, T. D. Sisk. London: Routledge, 2013. 448 p.

Книга – окремий том (частина) багатотомного видання

1. Антологія української юридичної думки / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ; за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. Київ: Юрид. кн., 2002. Т. 1: Загальна теорія держави і права, філософія та енциклопедія права. 568 с.

2. Шишкін В. І. Судові системи країн світу: навч. посіб.: у 3 кн. Київ: Юрінком Інтер, 2001. Кн. 2. 336 с.

Частина книги (розділ тощо)

1. Іщенко І.В. Міжнародний аспект синергії релігії та політики в умовах цифровізації, якісних змін середовища. *Глобальний інформаційний простір як чинник розвитку міжнародних відносин: кол. моногр.* / за заг. ред. І.В. Іщенка. Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2023. 320 с. Розділ 1. С. 4-22. DOI: <https://doi.org/10.15421/342401>

Стаття (публікація) в періодичному виданні

1. Іщенко І., Білан А. Багатостороння дипломатія як політичний інститут з регулювання міграційної політики: попередження і подолання криз в Європі. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*, 2025. Вип. 60. С. 297-304. DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.60.35>
2. Іщенко І.В., Башкеєва О.М. Сучасні комунікативні практики в міжнародних відносинах: цивілізаційний вимір. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2024. Т. 16, № 1. С. 171-179. DOI: <https://doi.org/10.15421/352433>
3. Ishchenko I., Bashkeieva O., Zaiets O. Cultural Patterns of Political Institutions under Polarization in International Relations. *Evropský politický a právní diskurz*. 2025. Vol. 12. Is. 2. P. 29-40. DOI: <https://doi.org/10.46340/eppd.2025.12.2.3>

Матеріали конференцій (тези, доповіді)

1. Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин. *Матеріали Всеукр. науково-практ. конф.* 17-18 листопада 2023 р., м. Дніпро / ред.кол.: І.В. Іщенко, І.К. Головка, П.Г. Петров. Дніпро: ПрінтДім, 2023, 290 с. <https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/23.pdf>
2. Іщенко І. Особливості прогнозування динаміки міжнародних відносин в умовах нестабільності та кризи. *Актуальні проблеми сучасних міжнародних*

відносин: мат.-ли Всеукр. наук.-практ. конф. м. Дніпро, 18-19 листоп. 2025 р. / ред. кол.: І.В. Іщенко, І.К. Головка, П.Г. Петров. Дніпро, ДНУ: Електронне видання, 2025. С. 6 – 11. <https://repository.dnu.dp.ua/document-details/7877>

Стаття в газеті

1. Луканська А. Норму про незалежність органів студентського самоврядування збережуть. *Голос України*. 2024. 8 березня (№ 47). С. 10. <http://www.golos.com.ua/article/377364>

Електронний ресурс. Сайт

1. До уваги громадян України на території країн Аравійського півострова. 25.06.2025. *МЗС України*. URL: <https://mfa.gov.ua/news/do-uvagi-gromadyan-ukrayini-na-teritoriyi-krayin-aravijskogo-pivostrova> (дата звернення: 11.11.2025).

Дисертація

1. Герасименко Ю. А. Рецепція української історії в західноєвропейській прозі кінця XX – початку XXI століття: дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05. Бердянськ, 2018. 259 с.

Автореферат дисертації

1. Ямельницький О. Я. Політична мобілізація як чинник активізації політичної участі в Україні: автореф. дис... канд. політ. наук: 23.00.02 / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Л., 2016. 24 с.

Закон, нормативний акт

1. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року №1556 - VII // Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 05.11.2025).

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, Київ. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (Із змінами)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.11.2025).

Препринт

1. Головач Ю., Пляцко Р., Сварник Г. Петер Пулуй і архів Івана Пулюя. Львів: Ін-т фізики конденс. систем НАН України, 2020. 24 с. (Препринт. Ін-т фізики конденс. систем НАН України; ISMP–20–01).

Стандарт

1. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. [Чинний від 2017–07–01]. Вид. офіц. Київ: ДП УкрНДНЦ, 2016. 31 с.
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання. [Чинний від 2016–07–01]. Вид. офіц. Київ: ДП УкрНДНЦ, 2017. 26 с.

Словники

1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії: словник-довідник основних термінів і понять з орг. навч. процесу у ЗВО / ред. З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. Київ, 2007. 57 с.

Архівні матеріали

1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.

Додаток Г

Приклад оформлення Завдання на кваліфікаційну роботу

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Спеціальність _____
(код, найменування)

Спеціалізація (у разі наявності) _____

Освітня програма _____
(найменування)

Факультет _____
(найменування)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(повна назва)
_____ Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ
(підпис)
«___» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (ПРОЄКТ)*

(Прізвище, ім'я, по-батькові студента)

1. Тема роботи (проєкту) _____

керівник роботи (проєкту) _____

(Прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом по Університету від «___» _____ 20__ року № _____

2. Термін подання роботи (проєкту)

3. Вхідні дані до роботи (проєкту)

4. Перелік питань, які потрібно розробити

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Керівники (у т. ч. з окремих (спеціальних) розділів) роботи (проєкту)

Розділ	Ініціали прізвище та посада керівників	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Зміст етапів роботи (проєкту)	Термін виконання етапів роботи (проєкту)	Примітка

Студент _____
(підпис, прізвище, ім'я по батькові)

Керівник роботи (проєкту) _____
(підпис, прізвище, ім'я по батькові)

* зазначати вид кваліфікаційної роботи (проєкту)

Додаток Д

Приклад оформлення Рецензії на кваліфікаційну роботу

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

РЕЦЕНЗІЯ на кваліфікаційну роботу (проект)*

Здобувач вищої освіти

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

Тема

Спеціальність

(код, найменування)

Спеціалізація (за наявності)

Освітня програма

група

Обсяг кваліфікаційної роботи (проекту):

Кількість аркушів графічних матеріалів

Кількість сторінок пояснювальної записки

1. Короткий зміст кваліфікаційної роботи (проекту) та прийнятих рішень

2. Висновок про відповідність кваліфікаційної роботи (проекту)*

завданню

Характеристика виконання кожного розділу роботи, рівень відповідності останнім досягненням науки і техніки та передовим методам роботи

3. Негативні особливості виконання роботи _____

4. Позитивні особливості виконання роботи _____

5. Загальний відгук про роботу _____

6. Інші зауваження _____

Оцінка (за національною шкалою) кваліфікаційної роботи (проєкту)*

Рецензент _____
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ))

* зазначати вид кваліфікаційної роботи (проєкту)